

Historik
Lärans huvuddrag
Fårakläder
De falska lärorerna
Bemötande av Jehovas vittnen

Evigt liv på jorden?

En kritisk granskning av Jehovas Vittnens lära.

Historik

Tidigare kallade sig rörelsen ofta för ”bibelforskare”, ett namn som gjorde det svårt att veta vilket samfund det var fråga om. Namnet ”Jehovas Vittnen” antogs år 1931. Man tog samtidigt ett visst avstånd från rörelsens grundare Charles T. Russel (1852-1916).

Russel växte upp inom den presbyterianska kyrkan. Han reagerade mot dess lära om utkorelsen och de eviga straffen. Han påverkades också av unitariska strömningar, vilka avvisade läran om Kristi gudom och treenigheten. Efter en period av allmänt tvivel kom så Russel i kontakt med adventismen. Där betonades läran om Kristi återkomst och man gjorde olika försök att exakt räkna ut när denna skulle ske. Den grupp Russel besökte menade att årtalet för Kristi återkomst var 1874. Russel anslöt sig inte till adventismen, utan började ett eget intensivt bibelstudiearbete. Han sammankallade bl.a. präster från olika samfund till ett möte, där han redogjorde för sina teorier, men samtliga tog avstånd från dem, vilket grundlade Russels bitterhet mot de etablerade samfunden.

År 1879 började Russel ge ut tidningen ”Vaktornet” och år 1884 grundades traktatsällskapet med namnet ”Zion’s Watch Tower Tract Society”. Russels främsta verk är ”Studier i Skriften” i sju band. Många av Russels läror

återfinns fortfarande inom rörelsen, om än i något modifierad form.

Russel reste flitigt i många länder, och rörelsen blev snart världsomspännande. Man satsade intensivt på tryckning och spridning av litteratur. Russels efterträdare Rutherford (d. 1942) genomförde att de tidigare självständiga bibelstudiegrupperna blev starkt centraliserade. Från år 1920 infördes ett rapportsystem, där medlemmarna regelbundet anger hur mycket tid som går åt till ”predikande” och skriftspridning. Många avhoppare har vittnat om vilket andligt tvång detta innebär.

Russel hade räknat med en osynlig återkomst eller närvaro av Kristus år 1878 och att tusenårsriket skulle upprättas år 1914. När förväntningarna inte infriades, ändrade Russel det så att det nu är år 1914 som gäller för Kristi ”närvaro”. Detta årtal intar en central ställning i vittnenas lärobyggnad. Vid denna tid sägs Satan ha nedstörtats från himmelen till jorden. Rutherford räknade med att alltings återupprättelse skulle börja år 1925, då också Abraham, Isak och Jakob skulle återvända till jorden. För deras räkning byggdes ett praktfullt hus i Kalifornien. Men då ingenting hände, blev det istället Rutherford som kom att bo i detta hus till sin död (Olav Skjerpe: Jehovas vittnen och vad de lär, 1971, s. 41).

Efterträdaren blev sedan Natan H. Knorr. Han likriktade rörelsen fullständigt och upprättade ett s.k. ”teokratiskt” universitet, Gileadskolan, varifrån missionärer sändes ut i hela världen.

Efter Knorr har man infört en styrelse bestående av flera personer. Denna styrande krets finns i Brooklyn, New York, och anses ha en särskild gudomlig fullmakt att göra tolkningar i läran.

[^]

Lärans huvuddrag

Som framgått ovan ändras läran ibland, och man framhåller själva detta som ett tecken på ödmjukhet. Framställningen i

denna artikel utgår från en aktuell skrift för sådana som närmare vill lära känna vittnenas lära i dess huvuddrag ("Du kan få leva för evigt i paradiset på jorden", utg. 1982, rev. uppl. 1984. Utg. på 57 språk).

Jehovas vittnen har en lära som starkt skiljer sig från traditionell kristendom. Man erkänner visserligen Bibeln som Guds inspirerade och ofelbara ord, men tolkar den på ett mycket speciellt sätt. Vi har redan nämnt att man förkastar treenighetsläran och tron på Kristi gudom. Kristus fanns visserligen som en andevarelse före den övriga skapelsen, men han är ändå bara den främste bland alla skapade varelser. Vid den jordiska födelsen bytte han endast existensform och antog en jordisk kropp, som han senare lämnade vid uppståndelsen. Han blev inte heller Kristus förrän vid dopet. Jehova smorde honom då med sin ande, vilken är en opersonlig kraft. Jesus utsågs på detta sätt till att bli kung i det kommande riket.

Försoningen har en mycket undanskynd plats i läran. Man talar visserligen om arvsynen och Kristi offer som en lösepenning. Men detta blir bara en förutsättning för att kunna "utöva tro" (s. 63). Någon rättfärdiggörelse genom tron utan gärningar letar man förgäves efter. Människans egen strävan betonas ständigt. Omvändelsen sker genom "överlämnande" som sedan skall bekräftas offentligt med dop, vilket aldrig kan vara barndop: "Det är ett dop av människor som blivit troende, som har bestämt sig för att tjäna Jehova" (s. 252).

Läran om gudsriket står i centrum för förkunnelsen. Vittnenas lära om gudsriket är helt inomvärldsligt. Den andliga verkligheten med frid och fröjd och glädje i den helige Ande genom tron på Kristus är dem fullständigt främmande. De kan därför inte förstå att det andliga fridsriket i Kristi församling vida övergår den yttre frid som de drömmer om i det jordiska fridsriket. Men Jesus säger: "Mitt rike är icke av denna världen" (Joh. 18:36).

Endast en mindre skara, de 144 000 får evigt liv i himmelen. Den utgörs av den apostoliska tidens sanna kristna och en liten del av vittnena i vår tid. Dessa regerar

från år 1914 med Kristus. Så finns den större skaran, som håller på att samlas. Dessa kommer inte till himmelen, men har hopp om evigt liv på jorden. Efter slaget vid Harmagedon, som är nära förestående, kommer ett tusenårsrike att upprättas på jorden. Till detta rike kommer många döda att uppstå. Även de som varit ogudaktiga under sitt jordeliv får här en ny chans. Tusenårsriket är nämligen detsamma som ”domens dag”, då var och en skall prövas efter sina gärningar – nämligen de gärningar man gör under tusenårsriket.

Den som består provet uppnår evigt liv på jorden, medan övriga förintas. Man tar bestämt avstånd från läran om de eviga straffen. Förintelsen innebär endast icke-existens, totalt utplånande.

Vittnena räknar inte heller med någon odödlig själ. Med ”själ” avses hela människan, och därför dör även själen. Uppståndelsen är sedan inte ett återuppväckande av den döda kroppen, vilken för alltid är borta. Nej, det är fråga om en helt ny skapelse. Jehova gör ”en fullständig rekonstruktion” av den avlidne (s. 174).

Någon egentlig lära om kyrkan och nådemedlen har man inte. Nattvarden firas rent symboliskt en gång om året och då bara av de få kvarvarande av de 144 000. När det gäller ämbeten och församlingsordning har man bestämda föreskrifter. Den ”teokratiska organisationen” med bilder från huvudkontor och olika centra världen över beskrivs ingående. Varje församling har ”äldste”, som skall hjälpa och styrka de troende och utöva församlingstukt (s. 198). Församlingarna är indelade i ”kretsar” med en ”kretstillsyningsman”, vilken besöker varje församling under en vecka två gånger varje år. Så har man kretssammankomster två gånger per år, områdessammankomster och internationella konvent. Det största sägs ha hållits i New York år 1958, då 253 922 personer var samlade vid ett tillfälle. Inom varje församling hålls fem möten per vecka: teokratisk skola, tjänstemöte, offentligt möte, vaktornsstudium och församlingsboksstudium. I praktiken tycks det bli två

samlingar i ”Rikets sal” och ett möte i hemmen varje vecka.

Vittnena har inget särskilt prästerskap. Man har dock heltidsanställda ”pionjärer”, vilka uppges skall rapportera minst 150 timmars tjänstgöring ”på fältet” per månad (Skjerpe, s. 60).

[^]

Fårakläder

Ibland framställs vittnenas lära mycket onyanserat, som om praktiskt taget allting de lär vore fel. En sådan framställning slår alltid tillbaka som en bumerang. När de som hört och trott detta möter vittnenas lära, finner de plötsligt en hel del bra saker som stämmer med Bibeln. Och så vacklar tilltron till vad man tidigare trott. Professor Odeberg brukade säga att det är viktigt med exakt kunskap om villoläran, och det ligger mycket i detta. Om vi bara har en ytlig och på många punkter felaktig kännedom, blir vi lättare vilseförda och vår egen kritik träffar inte rätt.

Vittnenas lära skulle aldrig kunna ha sådan framgång om den inte till en del bestod av riktiga läror. Jesus varnar för villolärarna, därför att de är vargar i fårakläder (Matt. 7:15). Man borde därför förvänta sig att även Jehovas vittnen framträder med en hel del fårakläder, och så är också fallet.

Jag har aldrig mött någon framställning av denna sida hos Jehovas vittnen och skall därför till att börja med ta fram något av det som kan betecknas som ”fårakläder”. Kom då ihåg att vargens fårakläder bara är en förklädnad för att dölja vem han egentligen är. Bakom fårakläderna döljer sig alltid vargpälsen. Bakom det fina och goda talet om Bibelns tillförlitlighet döljer sig en helt annan verklighet än den himmelska friden genom tron på Kristus.

De läror som presenteras i det följande kanske inte till punkt och pricka stämmer överens med biblisk, luthersk kristendom, men de är i alla fall sådana att de tjänar som fårakläder för att dölja de egentliga villolärorna.

1. Sanningsbegreppet

Jehovas vittnen avvisar tanken på att var och en blir salig på sin tro. ”Det räcker inte med enbart uppriktighet” (s. 31). Det är välgörande att i vår tid höra någon som klart bekänner sig till en enda sanning i andliga ting! Hör bara:

Sanningen ger inte rum för världens alla olika religiösa läror. Antingen har människan en själ som överlever kroppens död eller också har hon det inte. Antingen skall jorden bestå för evigt eller också skall den det inte. Antingen skall Gud göra slut på ondskan eller också skall han det inte. Dessa och många andra trosuppfattningar är antingen rätta eller orätta. Det kan inte finnas två olika uppsättningar av sanning, när den ena inte stämmer med den andra. Antingen är den ena sann eller också är den andra det, men inte båda två. En sak som i verkligheten är fel blir inte rätt bara därför att man uppriktigt tror på den och tillämpar den tron. (s. 32)

2. Gudsbevisen

Ibland kan man inte alls hålla med dem som kritiserar vittnenas lära. Skjerpe skriver t.ex. i sin annars i stort sett utmärkta bok: ”Också i moderna publikationer märker man en viss förkärlek för förnuftet och dess möjligheter att ge religiös kunskap: ‘När man betraktar alla ting i himmelen och på jorden som vi känner till, kan vi med hjälp av förnuftet bara komma fram till ett resultat... den som har gjort allt detta är Gud... Det går att resonera sig fram till att Gud existerar...’” (Skjerpe, s. 78). Här är det nog Skjerpe som är påverkad av den moderna teologin med dess avvisande av gudsbevisen. Skriften lär tydligt, att människan har en naturlig gudskunskap (Rom. 1:20). Det är dåraktigt och oförnuftigt att förneka Guds existens (Ps. 14:1). Jehovas vittnen gör alldeles rätt när de försöker övertyga dagens oförnuftiga ateister med de naturliga gudsbevisen.

3. Skapelsen

Gentemot den oförnuftiga utvecklingsläran använder vittnena bl.a. följande vettiga och logiska resonemang:

Detta i högsta grad organiserade universum kan inte bara ha kommit till av sig självt. Det krävdes en intelligent Skapare med stor makt (Psalms 19:2,3). En affärsman, som tillfrågades varför han trodde på Gud, svarade att det i hans fabrik tar två dagar för en flicka att lära sig hur man sätter ihop de 17 delarna i en köttkvarn. ”Jag är bara en enkel tillverkare av eggverktyg”, sade han. ”Men en sak vet jag: man kan skaka runt en köttkvarns 17 delar i en tvättbalja i 17 miljarder år utan att få fram en köttkvarn.” Vårt universum, däribland de många livsformerna på jorden, är så oerhört mycket mer komplicerade än en köttkvarn. Om en sådan maskin kräver en kunnig tillverkare, så kan vi vara övertygade om att det behövdes en allsmäktig Gud för att skapa allting. Bör vi då inte ge honom äran för vad han har gjort? (s. 36)

4. Bibeln

Bibelns tillförlitlighet framhålls starkt. Flera intressanta arkeologiska fynd såsom tempelmuren i Karnak, Mesastenen och Nabonidkrönikan avbildas och förklaras. Den moderna arkeologin styrker verkligen i hög grad Bibelns egna uppgifter och motbevisar kraftigt bibelkritikens hypoteser, menar man med rätta. Bibelns ord är ingivna av Gud, och människor drivna av helig ande talade (2 Petr. 1:21). ”Det betyder att bibeln bara har en författare, Jehova Gud. Han använder människor till att skriva ner upplysningarna, ungefär som en affärsman använder en sekreterare till att skriva ett brev. Sekreteraren skriver brevet, men brevet innehåller affärsmannens tankar och idéer. Därför är det hans brev, inte sekreterarens, precis som bibeln är Guds bok, inte de människors bok som användes till att skriva den” (s. 49). Bredvid texten finns en bild på en modern affärsman och dennes sekreterare. Det framhålls att böckerna, ”biblia” är skrivna under en period av 1600 år. ”Men eftersom alla de här böckerna har en enda författare, stämmer de allesammans överens med varandra” (s. 49).

Man nämner också Dödahavsrollarna. De visar hur Gud har vakat över sitt ord och sett till att de många avskrifterna som gjorts genom tiderna är tillförlitliga (s. 53). Jesus själv lärde att Bibelns ord är sanning (Joh. 17:17). De många profetiorna om Kristus i GT som sedan uppfyllts till punkt och pricka, bevisar också Bibelns sanning och trovärdighet

(s. 56).

Sammanfattningsvis kan sägas att vittnena har en hög uppskattning av Bibeln som Guds ord. De försöker också bevisa sin lära utifrån bestämda bibelställen, en metod som i princip är riktig. Hur de sedan lyckas med detta är en annan sak.

5. Tron på under

I motsats till den moderna bibelkritiska teologin framhåller man starkt de bibliska underverkens historiska sanning: Vad Bibeln berättar har verkligen hänt. Den osynliga världen med änglarna – både onda och goda – är en påtaglig realitet i vittnenas lära. En fin översikt ges över de nio personer som i Bibeln uppväcktes från de döda: ”dessa nio uppståndelser som finns nedtecknade i Bibeln ger verkligen övertygande bevis för att de döda kan väckas till liv!” (s. 169). Jungfrufödelsen, Jesu många naturunder och himmelfärden beskrivs också som verkliga, historiska händelser.

6. Synd och nåd

Även om vittnenas lära i detta stycke är felaktig, finns det dock avsnitt som är riktiga. Synden beskrivs som en följd av Adams syndafall:

”Därför att Adam, när han blev en syndare, överförde synd och död till sina barn, inbegripet alla människor som nu lever (Job 14:4, Rom. 5:12)... David sade: ‘I synd är jag född, och i synd har min moder avlat mig’ (Psalm 51:7). Människor har därför dött på grund av den synd som ärvdes från Adam” (s. 62).

Denna synd över hela människosläktet, som också medförde död, försonades genom Kristi återlösningsoffer:

Han betalade då lösen till Gud. Nu kunde mänskligheten få befrielse... Många av oss kan ha begått hemska synder innan vi hörde talas om Gud. Och vi begår fel även nu, ibland mycket allvarliga sådana. Men på grund av lösen kan vi obehindrat söka Guds förlåtelse, med den tillförsikten att han kommer att höra oss

(1 Johannes 2:1, 2, 1 Korintierna 6:9-11) (s. 63). - - - Blir du inte varm om hjärtat gentemot Jehova, när du vet att han bryr sig så mycket om dig att han gav sin älskade Son för din skull? (Johannes 3:16, 1 Johannes 4:9, 10). Men tänk också på Kristi kärlek. *Han kom villigt till jorden för att dö för oss. Bör vi inte vara tacksamma för detta? Aposteln Paulus förklarar att vi bör visa vår tacksamhet så här: "Han dog för alla, för att de som lever inte längre skall leva för sig själva, utan för honom som dog för dem och blev uppväckt."* (2 Korintierna 5:14, 15). Vill du visa din tacksamhet genom att använda ditt liv till att tjäna Gud och hans Son, Jesus Kristus? (s. 65).

7. Kyrkogemenskapen

Fastän vittnena inte använder detta begrepp, bekänner de sig ändå till den bibliska principen att man inte skall blanda olika läror i en och samma religiösa organisation.

...vi kan inte vara en del av Guds organisation och samtidigt vara en del av falsk religion. Guds ord säger: "Bli inte ojämnt sammanokade med icke troende. För vilken gemenskap har rättfärdighet och laglöshet? Eller vilken delaktighet har ljus med mörker?... Eller vilken del har en troende och trogen med en icke troende?" Gud befäller därför: "Gå ut ifrån dem och avskilj er." – 2 Korintierna 6:14-17. Vad betyder det att "gå ut ifrån dem"? Ja, vi kan inte lyda den befallningen genom att förbli en del av eller genom att ge stöd åt någon annan religiös organisation än den Jehova brukar. Om någon av oss fortfarande tillhör en sådan religiös organisation, måste vi därför begära utträde ur den. (s. 202)

I detta stycke läser Jehovas vittnen bättre innantill i Bibeln än många som har det lutherska namnet, trots att den lutherska bekännelsen lär precis detsamma utifrån Skriften (Svenska kyrkans bekännelseskriter, SKB, s. 348, 656).

8. Moralen

Den moral som förkunnas motiveras bibliskt rakt på sak. Det framhålls, att människans hjärta först och främst måste förändras. Politiska åtgärder kan inte åstadkomma detta, "men det kan bibelns budskap om kärlek" (s. 163). Vikten av att framför allt annat dyrka och tillbedja Gud framhålls. Människan får inte själviskt använda sin tid och de gåvor

Gud har gett. Allting måste stå i hans rikes tjänst.

Äktenskapet och troheten betonas starkt. Äktenskapets oupplöslighet framhålls. Likväl erkänns utifrån Skriften möjligheten till skilsmässa och omgifte i fall av äktenskapsbrott (s. 248). Man väjer inte för att erkänna att mannen är familjens överhuvud (s. 239). Vittnena har enbart män som ”äldste” i församlingen: ”I den kristna församlingen i våra dagar har män också förordnats av Guds helige ande för att leda och sköta dess verksamhet (Apostlagärningarna 20:28)” (s. 165). Mannens, kvinnans och barnens olika roller i hemmet beskrivs på ett mycket fint sätt, liksom vikten av att man älskar alla inom församlingen. ”Så om det skulle hända att du får problem med en medkristen, sluta då inte upp att tala med honom. Hys inte agg, utan red upp saken i en ande av kärlek. Var villig att be om förlåtelse, om du har sårat din broder.” (s. 236)

Det som är moraliskt orätt avvisas klart och bestämt, t.ex. aborter, utomäktenskapliga förbindelser, homosexualitet, rasdiskriminering, m.m., men utan att t.ex. dans och alkohol i sig betecknas som synd. Det är missbruket som förkastas.

Man lär också med rätta en principiell *frihet från Mose lag*. Lagen i sin helhet var endast given åt judarna. Vi är därför i NT endast bundna till de allmängiltiga buden, morallagen. Sabbatsbudet t.ex. gäller inte i nya förbundet, och man hänvisar helt riktigt till sådana ställen som Gal. 4:8-11, Kol. 2:16-17, Rom. 14:5 (s. 207).

Faran av *spiritism* framhålls på ett sunt och riktigt sätt. Man skall inte försöka få kontakt med de avlidnas andar, och om man hör ”röster” från andevärlden kan man efter Jesu föredöme säga: ”Gå bort, Satan” (Matt. 4:10). Man skall komma ihåg att Jesus är mycket mäktigare än de onda andarna och anropa Gud om hjälp. Vissa ”röster” kan dock ibland bero på fysisk eller mental sjukdom (s. 96 f.).

Ett helt kapitel ägnas åt *bönen*, och det är många goda saker som där sägs. Vänd dig till Gud i bön när du frestas

(s. 225), ”nalkas Gud genom Jesus, som gav sitt liv för att ta bort våra synder” (s. 228). ”Det är verkligen ett underbart privilegium att kunna vända sig i bön till hela universums underbare styresman, till honom som hör bön, och så veta att han hör oss! Psalm 65:3” (s. 230).

9. De yttersta tingen

Jehovas vittnen talar väldigt mycket om de yttersta tingen. För den som inte har så god bibelkunskap kan det vara svårt att inse vad som här är obibliskt. Man predikar bl.a. om att ”världens ände” är nära och hänvisar till de tecken, som Jesus anger i Matt. 24, Luk. 21 m fl. Så långt stämmer det hela med Skriften, och vittnena kan med rätta peka på hur krig, hungersnöd, jordbävningar, laglöshet och falsk religion breder ut sig. Man hänvisar också till slaget vid Harmagedon som en biblisk realitet (Upp. 16:14 ff.). Vittnena använder en mängd bibelställen, och de som är tveksamma kan själva slå upp dem och kontrollera. Frågan är sedan bara hur man tolkar dessa ställen, och där finns det som bekant en hel del invändningar att göra. Men just det faktum att man utifrån Bibelns ord visar på att vi lever i den yttersta tiden utgör här fårakläderna, som får många att också acceptera de många obibliska spekulationerna.

En sak som dock bör nämnas är det helt riktiga avvisandet av *sionismen* och den nutida staten Israel som en förment uppfyllelse av profetiorna (Skjerpe, s. 113 f.). Skjerpe och många med honom tar detta som en av vittnenas falska läror, men bekännelsetrogna lutheraner måste tvärtom erkänna att vittnena här har rätt. Bildandet av staten Israel är inte att se som ett gudomligt handlande, och de många profetiorna om Israels återvändande är uppfyllda genom den kristna församlingen. Detta lärs uttryckligen i NT, där t.ex. Jakob, föreståndaren för den äldsta församlingen i Jerusalem, förkunnar att profetian om Davids förfallna hydda (Am. 9) är uppfylld i och med den nytestamentliga församlingens förkunnelse för hedningarna (Apg. 15:13 ff.).

Man måste också erkänna att vittnena har rätt när de ser antikrist som en kyrklig företeelse (påvedömet och den

falska religionen). Russel tolkade uttrycken ”fördärvets man” (2 Tess. 2:3), ”draken” (Upp. 12:3), ”förödelsens styggelse” (Dan. 12:11) m.fl. som syftande på påvedömet (Skjerpe, s. 113). Skjerpe håller inte med om detta, men den store lutherske teologen Pieper skriver:

Vem är nu enligt denna beskrivning antikrist? Sätter vi ihop alla de anförda kännetecknen (de är ju också menade som en helhet), så passar de inte in på någon politisk makthavare som t.ex. Nero eller Napoleon, ty dessa har inte gett sig ut för att vara kyrkliga storheter. De passar inte heller in på de uppenbarligen otroende och bespottarna (dessa vill ju inte ha något med Guds tempel att göra). De passar bara in på ett enda historiskt fenomen i världen: det romerska påvedömet. (Pieper-Müller: Kristen dogmatik, s. 675).

Detta är också den lutherska kyrkans bekännelse: ”påven är den verkliga antikrist” (Schmalk. art., SKB s. 321).

Vittnena kan också – tyvärr! – med rätta peka på det utbredda avfallet även inom sådana kyrkor som åtminstone formellt håller fast vid en biblisk bekännelse. Man skriver

Hur följer kristenhetens kyrkor Kristi exempel i det avseende? Har de djup respekt för bibeln? Många präster i våra dagar tror inte på berättelserna i bibeln om Adams syndafall, syndafloden i Noas dagar, Jona och den stora fisken och så vidare. De säger också att människan kom till genom evolution och inte genom en direkt skapelse av Gud. Främjar de därigenom respekt för Guds ord? Vidare påstår somliga kyrkliga ledare att det inte är fel att ha sexuella förbindelser utom äktenskapet och att inte ens homosexualitet eller polygami behöver vara orätt. Tycker du att de uppmuntrar människor att låta sig vägledas av bibeln? De följer sannerligen inte Guds Sons och hans apostlars exempel. – Matteus 15:18, 19; Romarna 1:24-27 (s. 187).

[^]

De falska lärorna

Fastän det – som nämnts ovan – finns en del goda sidor av Jehovas vittnens lära, uppväger dessa på intet sätt det övriga, falska. Ja, enligt Skriften räcker det med en enda falsk lära, som lärs och försvaras inom ett samfund, för att hela samfundet skall bli en falsk kyrka även om det övriga

är riktigt: ”Litet surdeg syrar hela degen” (Gal. 5:9).

Många kyrkor är inkonsekventa. De tar kraftigt avstånd från Jehovas vittnen och andra liknande samfund, vilka står långt ifrån traditionell kristen tro. Endast dessa är att räkna som sekter och villolärare. Men samfund som ”bara” har några få villolärer accepteras. Man menar att det går bra att dra en sådan gräns så länge inte ”huvudsaken” förnekas. Men Skriften tillåter inte något sådant. Paulus lär att vi skall dra oss ifrån dem som vållar tvedräkt genom att lära i strid med apostlarnas lära (Rom. 16:17).

Den som alltså tar avstånd från Jehovas vittnen på grund av deras förnekelse av treenigheten och Kristi gudom, måste vara konsekvent och samtidigt ta avstånd från alla andra samfund, som lär eller inom sig tolererar denna förnekelse. Den som tar avstånd från vittnenas förnekelse av helvetet och de eviga straffen måste också ta avstånd från den moderna teologin och dess kyrkor av samma orsak. Det är sorgligt att uppleva, hur de som vill vara bibeltroende å ena sidan tar skarpt avstånd från t.ex. adventister, mormoner, Jehovas vittnen m.fl., medan man samtidigt själva befinner sig inom kyrkor, där samma eller liknande villolärer tolereras. Bakom detta märkliga fenomen ligger den pietistiska tanken, att de bekännelsetrogna istället för att helt bryta med villfarelsen skall kunna stå kvar i sitt samfund genom att bilda fromma sammanslutningar inom den yttre kyrkan. Jehovas vittnen har faktiskt på denna punkt en bättre lära då de avvisar all samexistens med dem som tror annorlunda.

Tyvärr har Jehovas vittnen en sådan mängd falska och obibliska läror, att det fordras ett större arbete för att ens kunna räkna upp och bemöta huvuddelen av dem. Detta är inte heller nödvändigt för dem som är väl förtrogna med biblisk kristendom. Men för dem som har blivit fångna av vittnenas lärosystem vore det angeläget med en sådan bok. Skjerpes bok är i stort sett bra, men den skrevs redan 1971, och vittnena modifierar sin lära med jämna mellanrum, även om huvudlärorna förblir desamma.

Här skall jag begränsa mig till att ta upp följande

läropunkter till närmare behandling: Läran om Skriften, Kristi gudom, Kristi uppståndelse och rättfärdiggörelsen. Det finns en rad andra punkter som det vore angeläget att behandla, men det får anstå till en annan gång.

1. Läran om Skriften

Det kan synas som om allt är gott och väl när det gäller skriftläran. Man betonar ju Bibelns inspiration och ofelbarhet. Det finns emellertid allvarliga brister och felaktigheter. Många har pekat på den godtyckliga tolkningen av enskilda bibelställen. Detta är inte en tillfällighet. Fastän man helt riktigt försöker att bevisa sin lära utifrån bestämda bibelställen (den s.k. loci-metoden), gör man detta på ett bakvänt sätt. En sund exeGES måste utgå ifrån de klara och tydliga bibelställen, som behandlar en viss lära. När man t.ex. behandlar läran om de eviga straffen, måste man först ta fram de ställen som handlar om denna sak och fråga: Vad lär Skriften? Jehovas vittnen tar däremot oftast sin utgångspunkt i vissa logiska slutledningar eller andra läror, som de menar sig ha bevisat.

När det gäller de eviga straffen erkänner man själva, att det tycks stå att helvetet (Gehenna) är en plats med eviga plågor för de ogudaktiga (s. 81 ff.). Men detta bortförklaras på följande sätt: Gud ville inte att israeliterna skulle offra sina barn i eld (Jer. 7:31). Så drar man slutsatsen: ”Tänk på detta. Om Gud aldrig hade kunnat tänka sig något sådant som att steka människor i eld, verkar det då förnuftigt att han skulle ha skapat ett brinnande helvete för dem som inte tjänar honom?” (s. 81). Vad gör man här? Från förbudet mot hedniska barnoffer drar man slutsatsen att Gud aldrig straffar med evig eld. Detta står inte i Skriften, utan raka motsatsen lärs. Men Jehovas vittnen följer istället en ”förnuftig” slutledning. I själva verket sätter man förnuftet över Skriften. Så har villolärarna gjort i alla tider.

Om och om igen utgår Jehovas vittnen från någon liknande förnuftsmässig slutledning, vilken man underbygger med några bibelcitater som egentligen inte alls handlar om samma sak. Sedan används ”resultatet” för att bortförklara de tydliga bibelställen som finns. Låt oss ta ännu ett exempel.

Utifrån en mycket betänklig tolkning av 1 Mos. 6:1 f. lär vittnena att det var änglar som steg ner till jorden och hade sexuella förbindelser med vackra kvinnor (s. 93). Deras barn blev onda jättar (hebr. *nefilim*). Så kom syndafloden. Jättarna och de onda människorna drunknade. ”Men vad hände med änglarna som hade kommit ned till jorden? De drunknade inte. De lade av sig sina köttsliga kroppar och återvände till himmelen som andliga personer” (s. 94). En bibeltroende kristen frågar sig omedelbart: Var står detta? Kan man lära något sådant utan stöd i Skriften? Ja, för Jehovas vittnen är detta inget problem. Inget enda bibelställe anges här till stöd för idén om änglarnas andliga återvändande till himmelen. Man har bara en dramatisk, tecknad bild som visar kvinnor och barn som gråtande inväntar att floden skall stiga, medan de grymma änglamännen svävar mot rymden. För en okunnig läsare måste ju detta framstå som ett bibliskt faktum. Man får sedan läsa om hur dessa änglar inte fick vara kvar i himmelen utan blev nedkastade i ”tartaros” (2 Petr. 2:4), vilket innebär att det är dessa demoner som nu ligger bakom den ”stora ökningen av sexualbrott, våld och annat ont” i vår tid (s. 95). Bibeln lär förvisso att det är djävulen och hans änglar som står bakom allt detta onda. Men genom att på detta sätt i detalj konstruera en händelsekedja som inte nämns i Bibeln, går man ifrån skriftprincipen: ”Icke utöver vad skrivet är” (1 Kor. 4:6). Man använder också en osund exeges. Ingenstans i Bibeln talas om en sexuell förbindelse mellan änglar och människor. När det därför sägs att ”Guds söner” tog till hustrur ”dem som de fann mest behag i” (1 Mos. 6:2), finns det ingen anledning att tolka ”Guds söner” som änglar. Det naturliga är att ”Guds söner” syftar på de troende, på Guds barn, vilka förfallit till att hellre ta vackra men ogudaktiga kvinnor till hustrur än att gifta sig med troende kvinnor. En sådan tolkning stämmer väl överens med Bibelns lära.

Jag har inte någonstans funnit att vittnena ens försöker hävda principen om Skriften allena som högsta och enda norm för läran. Över Skriften finns faktiskt ännu en instans, nämligen ”den trogne slaven”. Vad är detta?

Utifrån Jesu ord i Matt. 24:45-47 lär man följande: ”Fann Kristus vid sin återkomst i Rikets makt år 1914 en trogen och omdömesgill slavklass som tillhandahöll ‘mat’ eller upplysning? Ja, han fann en sådan ‘slav’ som bestod av dem som fanns kvar på jorden av hans 144 000 ’bröder’” (s. 193). ”Den trogne slaven” är alltså lika med ledningen för vaktornets organisation, vilket också uttryckligen sägs: ”Denna styrande krets består av medlemmar av den ‘trogne och omdömesgille slaven’. Den tjänar som ett språkrör för denne trogne ‘slav’... genom att vara teokratiskt styrda följer de det exempel den styrande kretsen i Jerusalem gav. Dess beslut grundade sig på Guds ord och fattades under den heliga andens ledning” (s. 195).

Redan Russel hävdade att man endast kunde förstå Skriften rätt genom att läsa hans skrifter. Om man bara läser Bibeln hamnar man i andligt mörker enligt Russel (Skjerpe, s. 69). ”Tusentals läsare av pastor Russels skrifter tror att han innehade den förståndige och trogne tjänarens... ämbete” (Amerikanska Vaktornet, febr. 1917, Skjerpe, s. 21). Nu talas det inte längre om Russel, utan om högkvarteret i Brooklyn. Därifrån kommer det gudomliga ljuset, det är en fortsättning på apostolatet och uppenbarelse. Det sista sägs inte, men är en konsekvens. Om högkvarteret har fullmakt att tolka Bibeln och komma med ändringar och tillägg i läran, så innebär detta att uppenbarelse fortsätter. I princip är detta samma villolära som läran om påvens rätt att tolka Skriften. I och med denna fruktansvärda lära tar man ifrån alla ”vanliga” vittnen deras möjlighet att pröva läran utifrån Guds Ord. Man är hänvisade till att ta emot vad som sägs genom Vaktornet.

Jag har själv ofta mött denna hänvisning till ”den trogne slaven”. När vittnena inte själva kan se hur en lära motiveras utifrån Skriften hänvisar man till den högre auktoriteten. Den har Guds fullmakt att tolka Skriften. Men hur skall vittnena kunna döma över vad som är sann och falsk lära? Skriften lär att all lära skall prövas (1 Tess. 5:21, 1 Tim. 3:10, Upp. 2:2, 1 Joh. 4:1). Så länge Skriften får vara högsta norm har var och en rätt att utifrån den pröva vad som lärs. Men bland Jehovas vittnen råder liksom

inom påvedömet en ”babylonisk fångenskap”.

2. Kristi gudom

Mycket bestämt tar Jehovas vittnen avstånd från läran att Kristus är sann Gud. Det är alltså fråga om en hörnsten i deras lärobyggnad. Kristus är inte Gud.

Genom denna förnekelse av Kristi gudom angriper Jehovas vittnen grunden för den kristna tron. Fornkyrkan formulerade denna tro i den nicenska trosbekännelsens ord: ”...och på en enda Herre, Jesus Kristus, Guds enfödde Son, född av Fadern före all tid, Gud av Gud, ljus av ljus, sann Gud av sann Gud, född och icke skapad, av samma väsen som Fadern...” Den allvarligaste villfarelsen under fornkyrkan var utan tvekan arianismen, som just angrep tron på Kristi gudom. Den rättrogna kyrkan utkämpade en långdragen och mycket hård kamp mot denna sekt, som under långa tider utgjorde majoriteten bland de kristna. Främst tack vare Athanasius lyckades den rättroende kyrkan till sist vinna seger. I den trosbekännelse som bär hans namn heter det bl.a.:

Så är det en rätt tro att vi tro och bekänna, att vår Herre Jesus Kristus, Guds Son, är i lika mån Gud och människa. Gud är han såsom född av Faderns väsen före all tid, och människa är han såsom född av moderns väsen i tiden. Helt och fullt Gud och helt och fullt människa med förnuftig själ och mänsklig kropp. Jämlik Fadern efter den gudomliga naturen, ringare än Fadern efter den mänskliga naturen. Och ehuru han är Gud och människa, är han likväl icke två, utan en enda Kristus. - - - Detta är den allmänliga kristna tron; den som icke troget och fast tror den, kan inte bliva salig. (SKB s. 49 f.).

Genom Jehovas vittnen har nu arianismen trätt fram på nytt i vår tid. Men redan under reformationstiden fanns det några som angrep läran om Kristi gudom, och Konkordieformeln förkastar ”De nya arianernas lära” (SKB s. 677 f.). ”Dessa och dylika läror... förkasta och fördöma vi såsom oriktiga, falska, kätterska och stridande mot Guds ord... och för dem böra alla sanna kristna taga sig till vara, så vida deras själars frälsning och salighet är dem dyr och kär” (SKB s. 678). Sedan har förnekelsen av

Kristi gudom inom den yttre kristenheten tilltagit alltmer. Russel förde bara vidare det som han i USA mötte på många håll, och då framför allt i den unitariska kyrkan. På 1900-talet har förnekelsen av Kristi gudom blivit allmän inom den bibelkritiska teologin. Även om man där ofta använder den gamla trosbekännelsens ord, lägger man in en helt annan mening i den. Det är tyvärr en minoritet bland dagens teologer som träder upp och kämpar för den bibliska läran om Kristi gudom. Jehovas vittnen noterar tacksamt det stöd de får för sin lära i många moderna översättningar varav vissa t.ex. översätter Joh. 1:1 med innebörden ”Ordet var hos Gud och Ordet var gudomligt” eller var ”en gud”, dvs. ”Ordet var en mäktig gudalik person” (s.40).

Låt oss titta lite närmare på detta ställe:. Ordagrant översatt från grekiskan står det: ”I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud och Gud var Ordet”. Att det är fråga om Ordet = Kristus framgår klart av Joh. 1:14, där det står: ”Och Ordet blev kött och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, härligheten såsom av en enfödd Son från en Fader, full av nåd och sanning.” Först sägs det alltså att Ordet, Kristus, var i början, i begynnelsen. Om vi jämför med 1 Mos. 1:1, ser vi att Johannes medvetet griper tillbaka till dess formulering: ”I begynnelsen skapade Gud himmel och jord.” I världens begynnelse fanns alltså Kristus där! Redan den första delen av versen visar alltså att Kristus inte är en del av skapelsen! Sedan står det att Ordet var hos Gud. Ordet är alltså självständigt i förhållande till Gud, Fadern. Kristus och Fadern är två olika personer, vilket ju framgår av v. 14 där Kristus kallas ”enfödd Son från en Fader”. Slutligen sägs det: Gud var Ordet. ”Gud” står här i en betonad ställning, och vi skulle lämpligen kunna översätta: ”och Ordet var GUD”. Att, som Jehovas vittnen gör, översätta: ”och ordet var en gud” (Nya Världens övers. 1976), där ”en gud” plötsligt skrivs med obestämd artikel och små bokstäver är helt gripet ur luften (i de grekiska handskrifterna används uteslutande stora bokstäver). Om man skulle översätta ”en gud” i obestämd form, måste det finnas något som anger detta. Här talas ju inte om flera gudar, utan om en enda Gud, som var av

begynnelsen. Om någon ändå tvekar om vad som avses, blir detta kraftigt understruket i de följande verserna: ”Han var i begynnelsen hos Gud. Allting har blivit till genom honom, och utan honom har ingenting blivit till av allt det som finns till” (Joh. 1:2-3, Hedeg. övers. Nya Världen översätter här på liknande sätt.) Här står alltså tydligt, att hela skapelsen har kommit till genom Kristus. Ja, det stryks under att ingenting tillkommit på annat sätt: ”och utan honom blev alls ingenting till” (Nya Världen v. 3). Likväl lär Jehovas vittnen att Kristus är en skapad varelse. Om det vore så, finns det någonting som kommit till på annat sätt än genom Ordet, nämligen Ordet själv.

Genom sin lära talar vittnena alltså direkt emot bibeltexten. Det enda naturliga är att läsa texten som den står: Ordet, Kristus, var till före hela skapelsen. Han var hos Gud och var samtidigt Gud själv! Så har den kristna kyrkan i alla tider förstått denna mäktiga vers, och den utgör i sig ett klart bevis för läran om Kristi gudom och ett fruktansvärt vapen mot arianernas falska lära. Nya Världens översättning och andra liknande är bara ett försök att utifrån förnuftet bortförklara den orimliga tanken att Fadern och Sonen är två skilda personer och ändå en och samme Gud. Ty för vårt förnuft är detta orimligt och svårt att fatta, det måste var och en erkänna. Men om vi skall rätta Bibelns lära efter vårt förnuft, blir det inte mycket kvar av frälsningsläran. Även Jehovas vittnen erkänner ju mycket i Bibeln, som vårt förnuft inte kan förklara, t.ex. alla naturunder. Skall vi då ta bort det största av alla undren i Bibeln - Kristi gudamänskliga person?

Det finns också många andra bibelställen som bevisar att Kristus är sann Gud. Vi kan här inte gå igenom alla. Låt oss bara ta ytterligare ett exempel. I sitt första brev skriver aposteln Johannes: ”Och vi befinner oss i gemenskap med den sanne, genom hans Son, Jesus Kristus. Denne är den sanne Guden och evigt liv” (1 Joh. 5:20). Detta är citerat ur Nya Världens översättning, och var och en kan läsa innantill: Denne, alltså Jesus Kristus, är den sanne Guden och evigt liv! Det eviga livet är för övrigt i NT alltid knutet till Jesus Kristus (Joh. 20:31, 1 Joh. 1:2).

Vi kan också lägga märke till att aposteln Johannes i sitt brev just varnar för dem som förnekar att Jesus är Kristus, kommen i köttet (1 Joh. 4:2). ”Denne är antikrist, den som förnekar Fadern och Sonen. Var och en som förnekar Sonen, han har inte heller Fadern” (1 Joh. 2:22 f., Nya Världens övers.) Vad var det för förnekelse av Kristus som Johannes kämpade emot? Enligt vad som framgår av brevet och vad vi övrigt vet, var det framför allt den gnostiska villfarelsen, som inte kunde tänka sig att Gud verkligen blev människa. Logos, Ordet, kunde enligt gnostikerna inte bli kött, och således förnekade man själva inkarnationens eller människoblivandets under. I sak gör Jehovas vittnen på liknande sätt. Man tar bort anstöten i Kristi person. Andevarelsen Kristus förändrar bara existensform, när han tillfälligt framträder som människan Jesus. Först genom sitt dop blev han Messias eller Kristus (s. 60). I graven lade han sedan för alltid av sin kropp, och den som uppstod tycktes bara ha en kropp, alltså en skenkropp. Denna lära är mycket besläktad med den gamla gnostiska villfarelsen, Och Johannes allvarsord drabbar också den. Genom att förneka Kristi gudom bevisar sig Jehovas vittnen vara sådana som även förnekar Fadern. Ty den som förnekar Sonen har inte heller Fadern. Vittnenas lära är därför rent antikristlig och de står helt utanför den kristna kyrkan, utan del av syndernas förlåtelse och evigt liv. Så allvarligt är det att förneka att Jesus är sann Gud. Luther varnar: ”Då denna artikel förloras, är vi inte längre kristna” (Pieper-Müller, s. 287).

3. Kristi uppståndelse

”Men om Kristus inte har uppstått, är er tro en tom inbillning; och ni är alltjämt kvar i edra synder. Då har också de gått förlorade, som har avsomnat i tron på Kristus. Om vi bara för detta livet har satt vårt hopp till Kristus, då är vi mer beklagansvärda än alla andra människor” (1 Kor. 15:17-19, Hedeg. övers.).

Enligt Skriften betyder uppståndelse (grek. *anastasis*) att den döda kroppen reses upp och får liv igen. Inte minst Jesajas profetia om uppståndelsen var levande för NT:s

kristna: ”Men dina döda må få liv igen; mina dödas kroppar må åter stå upp. Vakna upp och jubla, ni som ligger i graven; ty din dagg är en ljusets dagg, och jorden skall ge tillbaka de avsomnande” (Jes. 26:19). Enligt detta ställe innebär ju uppståndelse att de dödas kroppar står upp igen. Nu fanns det visserligen döda som uppväcktes tillfälligt, men de dog igen.

Bibelns lära om uppståndelsen är den att Kristus har uppstått som förstlingen för att sedan aldrig mera dö (1 Kor. 15:20 ff.). Sedan vid Kristi återkomst får alla kristna del av denna uppståndelse, dvs. kroppens uppståndelse till evigt liv. De ogudaktigas kroppar uppstår också, men till evig förtappelse (Joh. 5:29, Matt. 25:46). Att Kristus verkligen uppstod med sin kropp – samma kropp som spikades på korset och lades i graven – visas tydligt i Skriften. Änglarna betygade: ”Han är icke här, han är uppstånden” (Matt. 28:6). Uppståndelsen innebar att kroppen hade lämnat graven och fått liv: ”Kom hit och se platsen där han har legat” (Matt. 28:6). De lärjungar som sedan mötte Jesus ”fattade om hans fötter och tillbad honom” (Matt. 28:9).

Men kan det ändå inte ha varit så att Jesus var en andevarelse, som bara tillfälligt omgav sig med en kropp? Nej, Jesus själv motsäger detta kraftigt. När lärjungarna var samlade, stod Jesus plötsligt mitt ibland dem: ”Då blev de förfärade och uppfylldes av fruktan och trodde att det var en ande de såg” (Luk. 24:37). Det var ju en naturlig reaktion, när Jesus kom på ett övernaturligt sätt som han inte gjort tidigare under sitt jordeliv. ”Men han sade till dem; ‘Varför är ni så förskräckta, och varför uppstiger tvivel i era hjärtan? Se här mina händer och mina fötter, och se att det är jag själv; ja, tag på mig och se. En ande har ju icke kött och ben, såsom ni ser mig ha’” (Luk. 24:38 f.). Sedan visade Jesus sina händer och fötter, och senare upprepade han detta för den tvivlande Tomas, som verkligen fick se hålen efter spikarna. Jesus åt också fisk och honungskaka för att visa att han verkligen var kroppsligen uppstånden. I sin kropp har han försonat hela världens synd, och genom att samma kropp uppstått från

döden är synden, döden och djävulen för alltid besegrade och hela världens rättfärdiggörelse proklamerad: ”Han utgavs för våra synders skull och uppstod för vår rättfärdiggörelses skull” (Rom. 4:25).

Mot denna bibliska bakgrund är det sorgligt att läsa vad vittnena skriver: ”Fyrtio dagar senare återvände han till himmelen... Han var återigen en andevarelse och trädde såsom sådan ‘inför Guds person för oss’... Han betalade då lösen till Gud” (s. 62). Enligt Skriften betalade Kristus lösen genom sitt ställföreträdande verk, genom sitt gudamänskliga liv och sitt lidande och sin död på korset. Uppståndelsen var från Faderns sida en förkunnelse inför hela världen att detta offer godtagits och att syndernas förlåtelse förvärvats för hela världen. Men enligt vittnenas lära uppstod aldrig Kristi kropp! Vad var det då för offer som andevarelsen Kristus långt därefter bar fram för Fadern? Om inte Kristi kropp uppstod är inte heller lösepenningen erlagd. Då är vår tro en tom inbillning och vi är kvar i våra synder. Då är vi de mest beklagansvärda av alla människor (1 Kor. 15:17 ff.). Därför är vittnenas förnekelse av Kristi uppståndelse en tröstlös lära.

Vittnena använder de märkligaste förnuftsspekulationer för att förneka den kroppsliga uppståndelsen: ”Många människor tror att Kristus skall komma tillbaka i just den mänskliga kropp, som han hade när han dödades...” (s. 143). Ja, Bibeln lär ju så. Men det skulle inte gå enligt Jehovas vittnen, ty då skulle Jesus ”vara i en lägre ställning än änglarna” (s. 143). Dessa är osynliga, och då Jesus är ”den mäktigaste och härligaste av dessa Guds andesöner”, så måste han också vara osynlig. Att allas ögon skall se honom när han kommer tillbaka bortförklaras också lätt. ”Se” kan ju också betyda ”inse”, och så var den saken bevisad (s. 146). Alla skall ”förstå att han är närvarande”.

Beviset ovan bygger på förutsättningen att det kroppsliga är något lägre än det rent andliga. Detta är den gamla gnostiska villfarelsen. Kristus måste vara en andevarelse, och inkarnationen är honom inte värdig. Men enligt Skriften är det tvärtom. Genom människoblivandet har

Gud på det allra högsta sättet hedrat människorna framför änglarna. Guds Son är och förblir i evighet sann Gud och sann människa, och som sådan skall alla änglar tillbedja honom (Hebr. 1:6 ff.).

Hur förklaras då utsagorna om Jesu kropp? ”Jehova ansåg därför att det var lämpligt att avlägsna Jesu kropp, precis som han hade gjort tidigare med Mose kropp (5 Mos. 34:5 f.). Om kroppen hade lämnats kvar i graven, skulle inte heller Jesu lärjungar ha kunnat förstå att han hade blivit uppväckt från de döda, eftersom de vid den tiden inte helt och fullt fattade andliga ting” (s. 144). Lärnan om uppståndelsen bygger alltså på ett gudomligt bedrägeri! Gud tar bort kroppen för att lärjungarna skall tro att den är uppstånden och så förkunna det. Men den kropp som Jesus visade sig i var inte hans egen. ”För att övertyga Tomas om att det var han, använde Jesus en kropp med öppna sår. Han uppträdde eller verkade vara precis som en människa...” (s. 145). Jesus själv medverkade alltså i bedrägeriet. Syftet är ju så gott – för att lärjungarna skall tro att Jesu ande är uppstånden, måste de se den iklädd en kropp, som är förvillande lik den riktiga.

Alltsammans bevisas genom förnuftet och en felaktig utläggning av vissa bibelställen, t.ex. detta: ”Kött och blod... kan icke ärva Guds rike” (1 Kor. 15:50). Hur detta ställe rätt skall uppfattas framgår av sammanhanget. Det står i samma vers: ”inte heller kan förgängligheten få del av oförgängligheten” (Hedegårds övers.). Meningen är att vi inte skall uppstå med våra förgängliga kroppar, utan att dessa kroppar först skall renas från synden och förhärligas innan vi kommer in i himmelen. Och det är just vad som sker i uppståndelsen. Precis som Kristi kropp var förhärligad, kommer våra att vara det. Men det var ändå samma kropp han uppstod med, liksom det finns en identitet mellan fröet och växten (1 Kor. 15:36 ff.).

4. Rättfärdiggörelsen

Skriften lär att människan rättfärdiggörs inför Gud genom tron allena utan alla gärningar (Rom. 3:21-31). Denna lära förutsätter en rätt biblisk lära om Kristi person och verk,

och vi kan därför inte förvänta oss att finna den hos Jehovas vittnen.

Franz Pieper skriver om detta samband:

Visserligen brukar vi i enlighet med kyrkans språkbruk beteckna läran om rättfärdiggörelsen såsom den kristna lärans centralartikel... men läran om rättfärdiggörelsen bygger direkt på läran om Kristi gudamänskliga person och om Kristi gudamänskliga verk... Den som inte låter Kristus i sin gudamänskliga person och sitt gudamänskliga verk vara den saliggörande trons objekt, upphäver den kristna läran om rättfärdiggörelsen och således hela kristendomen. Med den största tänkbara nit måste man därför hålla läran om Kristus ren från alla förfalskningar. (Pieper-Müller, s. 283)

Det visar sig mycket snart vid läsningen av Vaktornets skrifter, att frälsningsläran är starkt lagisk. Någon gång omtalas Kristi verk, men aldrig som en tillsägelse av syndernas förlåtelse. Evangelium förkunnas inte, varken i Kristi objektiva verk för alla människor eller i nådemedlens tröstrika avlösning för den enskilde. Istället inskräps lagen ständigt. Visst måste Guds lag förkunnas, det är sant. Men här förkunnas lagen som frälsningsväg. Lagens andliga krav skärps aldrig så att människan måste förtvivla om sig själv. Nej, i grunden är människans naturliga krafter oförstörda, och om hon bara anstränger sig ordentligt kan hon uppfylla vad Jehova befäller. Några exempel:

”De som lyder det som skrivits i dem (nya inspirerade skrifter, som öppnas under tusenårsriket, min anm.) kommer att få motta välsignelserna av Kristi lösenoffer, och de kommer successivt att gå framåt mot mänsklig fullkomning” (s. 181). Här nämns visserligen ”Kristi lösenoffer”, men medlet att få del av dess välsignelse är ”lydnaden”. Rättfärdiggörelsen är dessutom successiv och består i att människan blir mer och mer rättfärdig. Den bibliska rättfärdiggörelsen har däremot inga grader, utan den troende blir på en gång iklädd hela Kristi rättfärdighet. Om detta lärs ingenting i vittnenas skrifter.

”För att visa oss värda att bli beskyddade under den här

kommande förintelsen måste vi utöva tro på Jesus Kristus (Joh. 3:36)” (s. 68). Vi får alltså inte beskydd av nåd, utan på grund av förtjänst och värdighet. ”Att utöva tro” uppfattas som en gärning. Allt detta strider direkt mot Ef. 2:8-9.

Synden uppfattas inte heller så allvarligt. Arvsynden beskrivs som en ”form som har fått en buckla” (s. 74). ”Adam blev lik den formen... Han blev ofullkomlig, när han bröt Guds lag. Det var som om han fick en buckla eller ett fult märke” (s. 74), Aldrig talas det om att människan genom arvsynden är helt och hållet fördärvad, död i överträdelser och synder och totalt oförmögen att kunna uppfylla Guds lag. Det är istället Pelagius gamla villfarelse om människans möjligheter att själv avgöra sig för Gud som lärs. Om man verkligen vill, så kan man också.

Rättfärdiggörelsen (fastän ordet sällan används) beskrivs av Jehovas vittnen som att vi människor är inblandade ”i en avgörande stridsfråga” (s. 105 ff.). Gud gav kunskapens träd för att pröva Adam, men han föll. I striden mellan Gud och Satan valde de första människorna att följa Satan. Under de 6 000 år som gått därefter har frågan varit: ”Kan människor under Satans osynliga ledning styra framgångsrikt utan Jehovas vägledning? Eller behövs Guds vägledning för att upprätta en rättfärdig regering som kommer att skänka jorden bestående fred?” (s. 102). Gud har inte ingripit förrän nu, för att människorna skulle få tillräckligt med tid att experimentera – pröva olika styrelseskick osv. för att söka åstadkomma en god värld – men man har inte lyckats (s. 104).

Nu är den avgörande frågan hur läsaren ställer sig i den aktuella stridsfrågan: ”Det sätt varpå du lever har faktiskt betydelse. Det kommer att göra din framtid antingen lycklig eller olycklig. Och det kommer till slut att avgöra om du skall försvinna tillsammans med den här världen eller få överleva dess slut och leva in i Guds nya ordning, där du kan få leva för evigt. - - - Och vad som är ännu viktigare är att det sätt varpå du lever påverkar Jehova Gud. Det kan göra honom antingen glad eller ledsen” (s.

105). ”För vare sig du vet det eller ej, så stöder ditt sätt att leva antingen Guds eller Satans sida i stridsfrågan... För att göra Gud lycklig måste du naturligtvis skaffa dig kunskap om hans lagar och lyda dem” (s. 109). ”Önskar du bli en undersåte under Guds regering? I så fall måste du uppfylla vissa krav” (s. 126). Omvändelsen sker alltså inte av nåd, utan genom laguppfyllelse. Men det går inte utan vidare. ”Men för att få vara med om detta kan man inte bara räcka upp handen och säga: ‘Jag vill bli en undersåte under Guds regering.’ Det krävs mer” (s. 127). Vad krävs då? Först och främst kunskap, dvs. kännedom om vittnenas läror: ”Det är framför allt sanningen om Guds rikes regering” (s. 127). Sedan krävs det ”ett rättfärdigt uppförande” (s. 129). Här talas om att bryta med vissa grövre synder som otukt, homosexualitet, droger (inkl. rökning) m.m. ”...och Jehova ställer ännu högre krav. Han kräver att vi uppför oss ‘redbart i allting’ (Hebr. 13:18). Om människorna inte håller Guds lagar, får de inte lov att leva under hans rike” (s. 130). Men det krävs mer än ”att bara avhålla sig från att göra det som är orätt eller omoraliskt. De måste också verkligen anstränga sig för att handla vänligt och osjälviskt mot andra” (s. 132).

Det framgår klart att Jehovas vittnen inte lär en lättköpt rättfärdiggörelse. Nej, människan måste arbeta verkligt hårt: ”Arbetar du på att göra dessa förändringar? Det är sannerligen värt all ansträngning att göra detta! Varför det? Det innebär inte bara att du får ett bättre liv under några år under någon mänsklig regering. Nej, utan du kommer att få evigt liv i fullkomlig hälsa på en paradisisk jord under en regering styrd av Gud!” (s. 132). Men går det att klara detta hårda arbete? Jo, försäkrar vittnena. Många människor har redan lyckats bli förändrade. ”De har kunnat göra detta genom att lägga manken till och genom att de har fått Guds hjälp (1 Kor. 6:9-11; Kol. 3:5-9). Ge därför inte upp, även om det är svårt för dig att göra de förändringar som är nödvändiga för att du skall kunna uppfylla Guds krav. Du kan göra det!” (s. 132 f.).

Till slut nämns ännu några krav, som man måste uppfylla. Man måste gå in i predikoverksamheten genom hembesök

och vittnande, överlämna sig åt Gud och låta döpa sig. ”För att få leva då (i det eviga livet på jorden, min anm.) måste du göra Guds vilja nu... För det första måste du tro på Jehova och hans löften... Men det krävs mer än tro. Du måste också ha gärningar som visar vad som är din verkliga inställning till Jehova (Jak. 2:20, 26)” (s. 250). ”När du har överlämnat dig åt Gud, förväntar han att du skall infria ditt löfte. Visa därför att du står vid ditt ord genom att hålla fast vid detta beslut eller överlämnande så länge du lever” (s. 251). Så kommer själva slutklämmen: ”Du måste tillhöra Jehovas organisation och göra Guds vilja för att få hans välsignelse och evigt liv. Psalm 133:1-3” (s. 255).

Även om vittnena teoretiskt menar att alla dessa gärningar skall ske som en följd av Kristi lösenoffer, blir det i praktiken inte alls på detta sätt. Hela tiden framhålls som synes lagen som den enda frälsningsvägen. Aldrig är det tal om någon frälsningsvisshet, vilket endast evangelium ger. Nej, in i det sista blir det ovisst om man skall lyckas undkomma Harmagedon, och om man sedan i tusenårsriket skall lyckas komma ända fram till det eviga livet på jorden.

För de ogudaktiga finns det märkligt nog en lättare väg. Gud tycks ge många av denna tidens ogudaktiga människor en andra chans genom att uppväcka dem till tusenårsriket, varefter de också får börja sträva mot evigt liv. Men det måste ju ändå vara mycket lättare för dem, eftersom synd, sjukdom och död inte finns i tusenårsriket. I detta tusenårsrike kommer det att finnas människor både från Sodom, Gomorra och Kapernaum. ”Trots att de hade varit mycket omoraliska, kan vi förvänta att några av dem kommer att uppväckas... Men Jesu ord visar också att några av de orättfärdiga människor, som han och hans lärjungar personligen predikade för, kommer att vara med på domens dag. De kommer också att uppväckas och få ytterligare tillfälle att lära känna de uppsåt Gud har” (s. 179). När alla dessa människor slutligen har prövats färdigt i tusenårsriket, kommer de som består provet att få leva vidare här på jorden: ”Men de vars namn finns skrivna i ‘livets bok’ kommer att fortsätta att leva i det härliga

jordiska paradiset. Att de har sina namn skrivna i 'livets bok' betyder att Jehova anser dem vara fullkomligt rättfärdiga i hjärta, sinne och kropp och därför värda att få leva evigt i paradiset på jorden" (s. 183).

Detta är som synes raka motsatsen till den bibliska läran om rättfärdiggörelsen. Enligt Bibeln lovade Jesus att rövaren på korset skulle få vara med honom i paradiset redan samma dag. Men enligt vittnenas lära heter det: "I sanning säger jag dig i dag: Du skall vara med mig i paradiset (Luk. 23:39 ff.)" (s. 170). Lägga märke till den försåtliga ändringen av texten! Paradiset är förstås det jordiska fridsriket, dit brottslingen så småningom skall få komma. Men "Jesus Kristus kommer naturligtvis inte att vara tillsammans med denne före detta brottsling här på jorden... Men varför skall Jesus låta en man som var brottsling leva i paradiset? Det är sant att den här mannen gjorde det som var ont. Han var 'orättfärdig'. Han var också okunnig om Guds vilja. Men skulle han ha varit en brottsling, om han hade känt till Guds olika uppsåt? Det är för att ta reda på detta som Jesus skall uppväcka den här orättfärdige mannen, såväl som tusen millioner andra som dött i okunnighet... Sedan, på den paradisiska jorden, skall de få lära sig Guds vilja, och de får då tillfälle att bevisa att de verkligen älskar Gud genom att göra hans vilja" (s. 171). Lägga märke till att rövaren på korset inte riktigt passar in i Jehovas vittnens system. Han var ju långt ifrån värdig att komma till paradiset. Vittnena själva får kämpa hårt och länge för att om möjligt komma dit. Tanken på att en rövare skall få omedelbar förlåtelse och redan samma dag vara med Jesus i det himmelska paradiset är för Jehovas vittnen totalt omöjlig.

[^]

Bemötande av Jehovas vittnen

Sådana som lämnat Jehovas vittnen har berättat om vilken oro och fruktan deras läror utlöser bland vittnena själva. Man är rastlöst verksam för att inte höra till dem som förintas vid Harmagedon. Mycket få är de som har hopp om att få tillhöra de 144 000 särskilt utvalda som får regera med Kristus i himmelen. De övriga får nöja sig med

ovissheten och möjligheten att komma ända till tusenårsriket. Detta påminner starkt om den katolska kyrkans gamla *monstrum incertitudinis* (ovisshetens monster), som Luther så kraftigt bekämpade.

Alla Bibelns löften om att få vara Guds barn genom tron, att ha evigt liv här och nu, att vara född på nytt och ha den helige Andes gåva osv., alla dessa löften gäller enbart de 144 000 utkorade, alltså inte vanliga vittnen. De är i själva verket utestängda från alla de himmelska välsignelserna som hör till Kristi sanna rike. Detta är tyvärr en nödvändig följd av villolärorna inom rörelsen. När Kristi gudom förnekas finns inte längre någon väg till Gud, ingen förlåtelse och ingen rättfärdiggörelse. Man har inte längre något hopp om kroppens uppståndelse utan är kvar i sina synder. Gudsriket har därmed helt och hållet blivit tömt på sitt bibliska innehåll. I sak skiljer sig därför Jehovas vittnen inte från t.ex. den kommunistiska lyckodrömmen. Båda drömmer om ett jordiskt lyckorike av inomvärldsligt slag, och båda står lika långt från den bibliska verkligheten, även om Jehovas vittnen gör tappra försök att klä sin villolära i biblisk dräkt. Detta är dock omöjligt, och på ett sätt är kommunisterna till och med bättre: de försöker inte att göra Gud ansvarig för sin lära,

För den som är väl insatt i den bibliska läran är det uppenbart att Jehovas vittnen utgör en obiblisk sekt, som står helt utanför den kristna kyrkan. Men vittnena är ofta mycket skickliga i att få människor att vackla i sin kristna tro, och de vinner uppenbarligen många anhängare från de kristna leden. Av flera orsaker är det viktigt att noga sätta sig in i vittnenas lära. Först och främst bör den kristna församlingen genom sina präster ”förmana medelst den sunda läran och vederlägga dem som säga emot” (Tit. 1:9). Falska lärare hotar alltid den kristna kyrkan och därför gäller apostelns ord: ”På sådana bör man tysta munnen, ty de förvilla hela hus genom att för slem vinnings skull förkunna otillbörliga läror” (Tit. 1:11).

Som kristna har vi också var och en uppgiften att vittna om den bibliska sanningen för att om möjligt överbevisa

vittnena om det felaktiga i deras lära, så att de med Guds hjälp får syn på sanningen. Vi måste då på ett rätt sätt kunna diskutera med vittnena och bemöta deras argument utifrån Skriften. Detta kräver en ingående kunskap både i Guds Ord och i vittnenas lära. Aposteln skriver: ”Mina bröder, om någon bland er har farit vilse från sanningen, och någon omvänder honom, så mån I veta att den som omvänder en syndare från hans villoväg, han frälsar hans själ från döden och överskyler en myckenhet av synder” (Jak. 5:19 f.).

Ofta bemöter man nog vittnena på fel sätt bland de kristna. I religionsfrihetens namn måste vi givetvis erkänna vittnenas rätt att ha sin organisation och propagera för sin uppfattning. Vi måste visa dem samma mänskliga respekt och hövlighet som alla andra människor. Men de måste å sin sida respektera oss, när vi tackar nej till ett hembesök – den som är påträngande får givetvis finna sig i att bli bestämt avvisad. Jag har dock enbart mött artiga och vänliga vittnen och haft många intressanta diskussioner med dem.

På många sätt är Jehovas vittnen berömvärda. De är mycket flitiga när det gäller att gå ut med sitt budskap och ägnar en mycket stor del av sin tid åt detta. Om alla lutherska kristna ägnade lika mycket tid åt katekesen och Augsburgska bekännelsen som vittnena ägnar åt Vaktornet och liknande, så skulle vi lutheraner vara mycket bättre rustade att samtala med både vittnena och andra människor. I väckelsetider har de kristna alltid varit flitiga ”läsare”. Hur är det med oss i dag?

En orsak till att Jehovas vittnen inte alltid bemöts på rätt sätt är att många inom de traditionella samfundet tappat tilltron till Guds Ord och dess förmåga att övertyga i kraft av sin egen klarhet. Vittnena anför en massa bibelställen och den som lyssnar känner sig förvirrad. Han eller hon har en känsla av att det är något fel någonstans, men kan inte bemöta argumentationen med klara och tydliga bibelställen. Den egna läran har aldrig blivit riktigt grundad genom Skriftens klara och tydliga ord. Man har bara

övertagit det som lärts utan att själv undersöka saken ordentligt.

Många kristna förvirras av talet om att det är omöjligt att egentligen veta vilken lära som är den rätta. Man skall inte glömma att djävulen ständigt är verksam för att om möjligt dra de kristna bort från tron. När Jehovas vittnen då kommer med sina förnuftsargument mot t.ex. treenighetsläran, är det inte lätt att stå emot. Den falska läran har ju alltid en bundsförvant i den egna fallna naturen, som hellre lyssnar till förnuftet än till Guds Ord.

En osäker och förvirrad kristen bör aldrig ge sig in i en debatt med sådana som Jehovas vittnen. Han bör istället flitigt bruka Guds Ord och läsa goda, uppbyggliga böcker samt söka sig till en församling där Guds Ord predikas rent och klart – om det finns någon sådan i närheten, vilket inte alls är självklart i vår tid. Men kristna som är frimodiga och har god bibelkunskap gör väl i att först studera vittnenas lära och sedan försöka att samtala med dem och visa dem det obibliska i deras lära. Så diskuterade t.ex. Stefanus med anhängare av en viss synagoga: ”Dock förmådde de icke stå emot den vishet och den ande som här talade” (Apg. 6:10). Och den lärde Apollos från Alexandria var församlingen i Efesus till stor hjälp genom sina debatter med judarna: ”Ty med stor kraft vederlade han judarna offentligen och bevisade genom skrifterna att Jesus var Messias” (Apg. 18:28).

Vi får bedja och verka för att Jehovas vittnen och andra som står utanför den kristna kyrkan får sina ögon öppnade och genom Guds nåd vänder sig till den bibliska sanningen. Låt oss aldrig förtrötta att troget vittna om den.

Sten Rydh

[^]

